

УДК 364.01(477)

Т.М. ІВАНОВА,
*старший викладач кафедри права
Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля*

ДЕРЖАВНА ДОПОМОГА СІМ'ЯМ З ДІТЬМИ В УКРАЇНІ В РЕАЛІЯХ СЬОГОДЕННЯ

Держава приділяє головну увагу підтримці підростаючого покоління – дітям та сім'ям з дітьми. З 01.07.2014 року змінилися соціальні виплати сім'ям з дітьми на підставі введення ряду нововведень в Законодавство України.

Ключові слова: соціальні виплати, сім'ї з дітьми, страховий стаж, відпустка по догляду за дитиною, нововведення.

Державна допомога сім'ям з дітьми – гарантований державою рівень матеріальної підтримки сімей з дітьми шляхом надання державної допомоги із врахуванням складу сім'ї, її доходів, віку та стану здоров'я.

В умовах спаду виробництва та інфляційних процесів, політичних та економічних змін головну увагу держава приділяє підтримці підростаючого покоління – дітям та сім'ям з дітьми. **Актуальність** теми дослідження цього питання пов'язана з тим, що прийняттям Парламентом Закону України «Про запобігання фінансової катастрофи та створення умов для економічного зростання в Україні» від 27.03.2014 р. № 1166-VII були внесені зміни до деяких законодавчих актів, зокрема до Закону України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» та Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування».

Отже, основною **метою** цього дослідження є аналіз нововведень, які запрацювали з 01.07.2014 р., і відповідь на питання: як внаслідок цього змінилися соціальні виплати сім'ям з дітьми та чи буде зараховуватися страховий стаж за період по догляду за дитиною до трьох років.

До внесення в законодавство зазначених вище змін державними органами соціально-го захисту населення призначалися і виплачувалися такі види допомоги:

– допомога у зв'язку з вагітністю й пологами жінкам, звільненим з роботи у зв'язку з ліквідацією підприємства, установи, організації, і жінкам, зареєстрованим у державній службі зайнятості як безробітні не менше 10 місяців;

– одноразова допомога при народженні дитини непрацюючим батькам;

– допомога по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку;

– грошові виплати матерям (батькам), зайнятим доглядом трьох і більше дітей віком до 16 років – непрацюючим;

– допомога по догляду за дитиною-інвалідом;

– допомога на дітей віком до 16 років (учнів – до 18 років) непрацюючим батькам;

– допомога на дітей одиноким матерям;

– допомога на дітей військовослужбовців строкової служби;

– тимчасова допомога на неповнолітніх дітей, батьки яких ухиляються від сплати аліментів, або коли стягнення аліментів неможливе.

Розглянемо надання державної допомоги сім'ям з дітьми за видами виплат до внесення змін у закон, вказаний вище.

Допомога у зв'язку з вагітністю і пологами призначається й виплачується підприємством, установою та організацією за місцем основної роботи (служби, навчання) жінки, а іншим жінкам, які мають право на цю допомогу, але не працюють, призначення і виплата її провадиться органами соціального захисту населення за місцем проживання.

Підставою для призначення жінкам допомоги у зв'язку з вагітністю і пологами є виданий у встановленому порядку лікарняний листок, а для жінок, звільнених з роботи у зв'язку з ліквідацією підприємства, установи, організації, – додатково довідка ліквідаційної комісії. Для жінок, які зареєстровані в державній службі зайнятості як безробітні не менше 10 місяців, необхідна довідка державної служби зайнятості.

Інші документи не можуть бути підставою для призначення допомоги. Допомога виплачується жінкам за весь період відпустки у зв'язку з вагітністю і пологами тривалістю 70 календарних днів до пологів і 56, а в разі ускладнених пологів або народження двох чи більше дітей – 70 календарних днів після пологів.

Розмір зазначеної допомоги обчислюється сумарно і надається жінкам у повному обсязі, незалежно від кількості днів, фактично використаних до пологів.

Особи, які усиновили новонароджених дітей, мають право на допомогу у зв'язку з вагітністю і пологами на період післяродової відпустки з дня народження дитини (56 днів).

Одноразова допомога при народженні дитини надається матері (батьку).

Разом з цим надається додаткова одноразова грошова допомога матерям, які стали на облік у медичному закладі в ранні строки вагітності (до 12 тижнів), регулярно відвідували й виконували рекомендації лікарів.

У разі народження двох і більше дітей одноразова допомога призначається для сім'ї на кожну дитину.

Одноразова і додаткова допомоги при народженні дитини виплачуються сім'ї, якщо звернення за їх призначенням відбулося не пізніше 6 місяців від дня народження дитини. В разі смерті матері при пологах одноразова допомога при народженні дитини надається батькові чи іншій особі, яка виховує дитину за умови звернення по допомогу не пізніше шести місяців від дня народження дитини.

Особам, які усиновили або взяли під опіку дитину, одноразова допомога виплачується на загальних підставах.

Виплата допомоги, як правило, провадиться за місцем роботи або навчання матері, якщо вона не працює – за місцем роботи батька, а непрацюючим батькам – органами соціального захисту за місцем їх проживання. Аналогічно й жінкам з числа військовослужбовців, звільнених із Збройних Сил України у зв'язку з вагітністю, допомога призначається органами соціального захисту за місцем проживання.

Допомога по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку призначається: працюючим жінкам та тим, які навчаються з відривом від виробництва; жінкам, які звільнені з роботи у зв'язку з ліквідацією підприємства, установи, організації; жінкам, що зареєстровані у державній службі зайнятості як безробітні, тобто мають право на цю допомогу.

Жінкам, які працюють на виробництві, надається частково оплачувана відпустка з виплатою за цей період додаткової допомоги. Якщо під час частково оплачуваної відпустки по догляду за першою дитиною народжується друга дитина, то допомога по догляду за першою дитиною надається за решту періоду до досягнення нею трирічного віку. Від дня закінчення частково оплачуваної відпустки по догляду за першою дитиною для одержання допомоги по догляду за наступною дитиною жінка повинна оформити відпустку на загальних підставах.

Жінкам з числа військовослужбовців, звільнених із Збройних Сил України та інших військових формувань у зв'язку з вагітністю і пологами, при народженні наступної дитини допомога по догляду за нею призначається як непрацюючим, а за першу дитину – на загальних підставах.

Жінкам, звільненим у зв'язку з ліквідацією підприємств чи установ, а також жінкам, які були зареєстровані у державній службі зайнятості як безробітні, допомога призначається як непрацюючим.

Студентам (учням)-жінкам, які мають дітей віком до трьох років і в цей час продовжують навчання з відривом від виробництва, умовою для одержання у повному розмірі допомоги по догляду за дитиною і стипендії є виконання навчального плану.

Допомога по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку призначається і виплачується щомісяця.

- працюючим жінкам незалежно від стажу роботи;
- жінкам, які навчаються з відривом від виробництва;
- жінкам, звільненим з роботи у зв'язку з ліквідацією підприємства, установи, організації, і жінкам, які зареєстровані в державній службі зайнятості як безробітні, у розмірі 100% мінімальної заробітної плати незалежно від стажу роботи.

Жінки з числа військовослужбовців, начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ, а також жінки з числа військовослужбовців, звільнені із Збройних Сил України, Національної гвардії України, Прикордонних військ України, Служби безпеки України, військ цивільної оборони, інших військових формувань у зв'язку з вагітністю і пологами, мають право на допомогу по догляду за дитиною на умовах і в розмірах, визначених для працюючих жінок.

Допомога по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку може призначатися батькові дитини, бабці, дідові, іншому працюючому родичеві, усиновителям і опікунам, які фактично здійснюють догляд за дитиною, в розмірі, який би призначався матері дитини.

Підставою для призначення працюючій жінці (батькові дитини, бабці, дідові, іншому працюючому родичеві, які фактично здійснюють догляд за дитиною) допомоги по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку є надана їй у межах встановленого строку й оформлена наказом власника або уповноваженого ним органу частково оплачувана відпустка по догляду за дитиною.

Батькові дитини, бабці, дідові, іншому працюючому родичеві, які фактично здійснюють догляд за дитиною, частково оплачувана відпустка по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку надається за їх заявою та на підставі довідки з місця роботи (служби, навчання) матері дитини про те, що вона вийшла на роботу до закінчення строку частково оплачуваної відпустки і виплату їй допомоги по догляду за дитиною припинено (із зазначенням дати).

Жінкам, звільненим з роботи у зв'язку з ліквідацією підприємства, установи, організації, допомога по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку до їх працевлаштування призначається на підставі довідки ліквідаційної комісії; жінкам, зареєстрованим у державній службі зайнятості, – на підставі довідки служби зайнятості.

Допомога по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку працюючим жінкам і жінкам, які навчаються з відривом від виробництва (батькові дитини, бабці, дідові, іншому працюючому родичеві, які фактично здійснюють догляд за дитиною), призначається і виплачується підприємством, установою, організацією за місцем основної роботи (служби, навчання).

Жінкам, звільненим з роботи у зв'язку з ліквідацією підприємства, установи, організації, жінкам, які зареєстровані у державній службі зайнятості як безробітні, жінкам з числа військовослужбовців, начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ, а також жінкам з числа військовослужбовців, звільнених із Збройних Сил України, Національної гвардії України, Прикордонних військ України, Служби безпеки України, військ цивільної оборони, інших військових формувань у зв'язку з вагітністю і пологами, допомога по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку призначається й виплачується органами соціального захисту населення за місцем проживання.

Допомога по догляду за дитиною працюючим жінкам і жінкам, які навчаються з відривом від виробництва, виплачується щомісячно від дня надання частково оплачуваної відпустки по догляду за дитиною по день її закінчення, але не довше, як по день досягнення дитиною трирічного віку включно.

Усиновителі, як працюючі, так і непрацюючі, мають право на допомогу по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку на загальних умовах, але не раніше, ніж від дня прийняття рішення про усиновлення.

Грошові виплати провадяться матерям, зайнятим доглядом трьох і більше дітей віком до 16 років, та усиновителям, опікунам, піклувальникам і знову створеним сім'ям, батьки яких мали дітей від попереднього шлюбу, за умови, що ці діти усиновлені одним з них.

Коли батьки мають спільних дітей у віці від 3 до 16 років і разом з ними в одного з подружжя є троє чи більше дітей, то допомога виплачується цій матері (батькові). У разі, якщо батьки, які до вступу в повторний шлюб виховували по двоє дітей, а після створення сім'ї ці діти не усиновлені, але батьки мають спільну дитину старше трьох років, то грошова виплата надається одному з них як такому, що займається доглядом трьох дітей віком від 3 до 16 років. Тобто зазначена допомога не може надаватися двічі на догляд одних і тих самих дітей.

Якщо одна дитина (або кілька дітей) у віці від 3 до 16 років перебуває у дитячому закладі на повному державному утриманні, то вона виключається із складу сім'ї. При цьому якщо у батьків не залишається ще трьох або більше дітей цього віку, то права на одержання допомоги як мати чи батько, зайняті доглядом трьох і більше дітей, вони не мають.

Розмір грошової виплати матерям (батькам), зайнятим доглядом трьох і більше дітей віком до 16 років, встановлено ст. 35 Закону залежно від кількості дітей – по догляду за трьома дітьми віком до 16 років, по догляду за чотирма і більше дітьми віком до 16 років.

Постановою Кабінету Міністрів України від 08.02.95 № 103 проведено розмежування між працюючими особами, які зайняті доглядом за трьома і більше дітьми віком до 16 років. З 01.02.95 розмір допомоги залежить від кількості дітей (трьох чи чотирьох) і від факту роботи (працюючі – непрацюючі).

Грошові виплати матерям (батькам), зайнятим доглядом трьох і більше дітей віком до 16 років, призначаються залежно від середньомісячного сукупного доходу кожного члена сім'ї за попередній квартал.

Грошові виплати матерям (батькам), зайнятим доглядом трьох і більше дітей віком до 16 років, призначаються і виплачуються підприємством, установою, організацією за місцем основної роботи (служби, навчання) матері, а якщо мати дитини не працює (не служить, не вчиться), – за місцем роботи (служби, навчання) батька.

У разі, коли батьки не працюють (не служать, не вчаться), грошові виплати матерям (батькам), зайнятим доглядом трьох і більше дітей до 16 років, призначаються і виплачуються органами соціального захисту населення за місцем проживання.

До заяви про призначення грошових виплат повинні бути подані:

1. Довідка про склад сім'ї із зазначенням прізвища, імені, по батькові, родинних відносин кожного з членів сім'ї і роду їх занять. 2. Копії свідоцтв про народження дітей. 3. Довідки про доходи кожного з членів сім'ї за попередній квартал. Особи, які мають особисте підсобне господарство, крім того, додають довідки про наявність такого господарства.

Усиновителі, опікуни і піклувальники подають також рішення про усиновлення або встановлення опіки чи піклування.

Грошові виплати матерям, зайнятим доглядом трьох і більше дітей віком до 16 років, провадяться щомісячно від дня досягнення третьою (відповідно четвертою) дитиною трирічного віку по місяць досягнення першою дитиною 16-річного віку. При цьому, якщо в сім'ї більше трьох (чотирьох) дітей, право на ці виплати зберігається до того часу, коли в сім'ї буде не менш трьох дітей віком від 3 до 16 років.

Аналогічне право мають усиновителі, опікуни, піклувальники на щомісячні грошові виплати на загальних умовах від дня прийняття рішення про усиновлення або встановлення опіки чи піклування.

Допомога по догляду за дитиною-інвалідом призначається одному з непрацюючих батьків або непрацюючій працездатній особі, яка їх замінює, усиновителю, опікунові та піклувальникові, що постійно доглядають дитину-інваліда до досягнення нею 16-річного віку.

Допомога по догляду за дитиною-інвалідом матері, яка перебуває у відпустці по догляду за дитиною до 3 років, не призначається, оскільки така мати не вважається непрацюючою та в цей час одержує допомогу по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку. Оскільки зазначена допомога виплачується особі, яка займається доглядом за дитиною-інвалідом як часткова компенсація втрати джерела доходу сім'ї у зв'язку з необхідністю залишити роботу з названої причини, а не як допомога на дитину-інваліда, то кратність цього виду допомоги не збільшується, якщо в сім'ї є двоє або більше дітей-інвалідів.

Підставою для призначення допомоги одному з непрацюючих працездатних батьків або особі, яка їх замінює, що здійснює постійний догляд за дитиною інвалідом до досягнення нею 16-річного віку, є виданий в установленому порядку медичний висновок. Для призначення і виплати допомоги по догляду за дитиною-інвалідом подаються такі документи:

1. Заява.

2. Копія свідоцтва про народження дитини.

3. Довідка з місця проживання про те, що мати (батько) або особа, яка їх замінює, не працює і постійно доглядає дитину-інваліда.

4. Виписка з медичного висновку на дитину-інваліда, яка видається медичним закладом відповідно до переліку медичних показань, що дають право на одержання соціальної пенсії дітям-інвалідам віком до 16 років.

Для непрацюючих працездатних усиновителів, опікунів та піклувальників подається також копія рішення про усиновлення чи встановлення опіки або піклування.

Допомога по догляду за дитиною-інвалідом виплачується одному з непрацюючих працездатних батьків або особі, яка їх замінює, що здійснює постійний догляд за дитиною-інвалідом до досягнення нею 16-річного віку.

Усиновителі, опікуни й піклувальники подають також рішення про усиновлення або встановлення опіки чи піклування.

Грошові виплати матерям (батькам), зайнятим доглядом трьох і більше усиновлених дітей віком до 16 років, провадяться щомісячно з дня досягнення третьою (відповідно – четвертою) дитиною трирічного віку по місяць досягнення першою дитиною 16-річного віку. При цьому, якщо в сім'ї більше трьох (чотирьох) дітей, право на ці виплати зберігається до того часу, коли в сім'ї буде не менше трьох дітей віком від 3 до 16 років.

Усиновителі, опікуни та піклувальники мають право на щомісячні грошові виплати матерям (батькам), зайнятим доглядом трьох і більше дітей віком до 16 років, на загальних умовах від дня прийняття в установленому порядку рішення про усиновлення або встановлення опіки чи піклування.

Фінансування грошових виплат матерям (батькам), зайнятим доглядом трьох і більше дітей віком до 16 років, провадиться за рахунок коштів місцевого бюджету.

Допомога на дітей віком до 16 років (учнів – до 18 років) призначається їхнім сім'ям, крім робітничої молоді, яка навчається у вечірніх школах, та випускників навчальних закладів віком до 18 років.

Розмір допомоги на дітей віком до 16 років (учнів – до 18 років) залежить від середньомісячного сукупного доходу кожного члена сім'ї за попередній квартал.

Допомога призначається і на дітей віком до 18 років, які навчаються у вищих, середніх спеціальних та професійно-технічних закладах, незалежно від одержання стипендій. Причому допомога призначається незалежно від одержання на дітей пенсій та інших видів допомог на основі подання відповідних документів. Її виплата проводиться щомісячно з місяця народження по місяць досягнення 16-річного, а для учнів – 18-річного віку працюючим батькам, усиновителям за місцем основної роботи, а непрацюючим – в органах соціального захисту населення за місцем проживання.

Допомога на дітей одиноким матерям призначається при відсутності у них шлюбу і якщо у свідоцтві про народження дитини відсутній запис про батька дитини або запис про батька проведено в установленому порядку за вказівкою матері.

Право на допомогу на дітей одиноким матерям мають вдови та вдівці з дітьми, які не одержують на них пенсію в разі втрати годувальника чи соціальну пенсію.

Якщо одинока мати (вдова, вдівець) вступила в шлюб, то за нею зберігається право на отримання допомоги на дітей, які народилися до шлюбу.

Жінка, яка має дітей від особи, з якою вона не перебувала і не перебуває в зареєстрованому шлюбі, але з якою вона веде спільне господарство, разом проживає і виховує дітей, права на одержання допомоги, встановленої для дітей одиноким матерям, не має. При реєстрації цією жінкою шлюбу з особою, від якої вона має дітей, допомога на дітей, народжених від цієї особи, не призначається.

Статтю 59 Закону встановлені різні розміри допомог для одиноких матерів (вдовам, вдівцям) з числа дітей-сиріт і дітей, які залишилися без піклування батьків, колишніх вихо-

ванців дитячих будинків (шкіл-інтернатів), які мають дітей віком до 16 років (учнів – до 18 років), та іншим самотнім матерям, які мають дітей віком до 16 років (учнів – до 18 років), вдовам та вдівцям з дітьми, які не одержують на них пенсію в разі втрати годувальника або соціальну пенсію.

У разі народження двох і більше дітей допомога на дітей самотнім матерям призначається на кожну дитину.

Допомога на дітей самотнім матерям призначається незалежно від одержання на дітей пенсій, інших видів допомоги, передбачених цим Законом.

Допомога на дітей самотнім матерям призначається і виплачується органами соціального захисту населення за місцем проживання матері.

У відділ соціального захисту населення подається заява про призначення допомоги самотнім матерям. У заяві зазначається, перебувала чи перебуває мати в зареєстрованому шлюбі, проживала чи проживає вона разом з особою, від якої має дитину, чи визнана ця особа батьком дитини у встановленому порядку, чи одержує вона на дитину аліменти, або пенсію, дитина всиновлена чи не всиновлена, а також підстава внесення у свідоцтво про народження запису про батька.

Допомога на дітей самотнім матерям призначається на основі наданих у встановленому порядку документів і виплачується щомісячно з місяця народження дитини по місяць досягнення дитиною 16-річного віку (учнів – 18-річного віку).

Допомога на дітей військовослужбовців строкової служби призначається дружинам солдатів, матросів, сержантів і старшин строкової військової служби, курсантів навчальних закладів та призваних із запасу на навчальні збори. Допомога призначається матері дитини і їй же виплачується, якщо дитина проживає разом з нею.

Допомога призначається незалежно від одержання на дітей пенсій та інших видів допомоги за поданням районного (міського) військового комісаріату і виплачується матері (опікунові) органами соціального захисту населення за місцем проживання матері (опікуна).

На дітей, які перебувають на повному державному утриманні, допомога не призначається і не виплачується. Виплата допомоги припиняється з дня звільнення військовослужбовця зі строкової військової служби в запас, про що військові комісаріати на підставі повідомлень військових частин про відбуття зі строкової служби військовослужбовця, який має дітей, негайно повідомляють районні, міські відділи соціального забезпечення про необхідність припинення виплати допомоги із зазначенням останнього строку виплати.

Тимчасова допомога на неповнолітніх дітей, батьки яких ухиляються від сплати аліментів, або коли стягнення аліментів неможливе, призначається матері, батькові, опікунові, піклувальникові, якщо рішенням суду, або його постановою про стягнення аліментів і додаткових витрат з осіб, зобов'язаних до їх сплати, не виконуються у таких випадках:

- розшук їх органами внутрішніх справ за рішенням судів і постановами слідчих органів у разі ухилення від сплати аліментів, притягнення до кримінальної відповідальності за скоєний злочин чи з інших підстав, у справах про відшкодування шкоди, заподіяної здоров'ю, виконання рішень про стягнення на користь підприємств, організацій, установ, а також розшуку відсутньої людини або особи, яка пропала безвісті;

- відсутність у них заробітку, з якого можуть бути стягнуті аліменти в мінімальному розмірі або відшкодовані додаткові витрати в період відбування покарання у виправно-трудовах установах (виправно-трудовах колоніях, в'язницях, слідчих ізоляторах, виховно-трудовах колоніях, спецкомендатурах тощо);

- перебування їх на примусовому лікуванні у лікувальних закладах за судовим рішенням без виплати допомоги по соціальному страхуванню;

- відсутність у них заробітку під час перебування під арештом (в ізоляторах тимчасового утримання, слідчих ізоляторах, приймальниках-розподільниках тощо), проходження судово-медичної експертизи за постановами слідчих органів чи суду, в період судового спору у зв'язку із звільненням з роботи за ініціативою власника підприємства, організації, установи або уповноваженого ним органу чи розгляду у встановленому законом порядку питання про відшкодування шкоди, заподіяної незаконними діями органів дізнання, попереднього слідства, прокуратури або суду, а також в усіх інших випадках неможливості виконання рішення суду з незалежних від цих осіб причин;

– постійне проживання таких осіб на території іноземної держави, з якою Україна не уклала договір (угоду) про правову допомогу, що передбачає взаємне виконання судових рішень.

Тимчасова допомога та кошти на неповнолітніх дітей для відшкодування додаткових витрат, зумовлених винятковими обставинами, у разі ухилення батьків від сплати аліментів, а також в інших випадках, коли стягнення аліментів неможливе, призначаються і виплачуються органами соціального захисту населення за місцем проживання дітей.

Для призначення тимчасової допомоги і виплати коштів на відшкодування додаткових витрат стягувачем подається заява у районний (міський) відділ соціального захисту населення за місцем його проживання.

До заяви залежно від підстав призначення тимчасової допомоги додається один із таких документів:

а) повідомлення органів внутрішніх справ про те, що у місячний строк місце перебування боржника, який перебуває у розшуку, не встановлено;

б) довідка відповідної установи про перебування у них боржника (відбуває покарання, перебуває під арештом, на примусовому лікуванні, проходить судово-медичну експертизу чи на інших підставах), який не має заробітку, достатнього для виконання рішення суду чи постанови судді;

в) довідка суду про причини невиконання рішення суду чи постанови судді в інших випадках;

г) виконавчий лист про стягнення з боржника додаткових витрат на дитину (дітей).

Тимчасова допомога виплачується щомісяця з місяця звернення за допомогою по місця досягнення дитиною 18 років.

За ініціативою Уряду Парламент прийняв Закон України «Про запобігання фінансової катастрофи та створення умов для економічного зростання в Україні» від 27.03.2014 р. № 1166-VII. Цим Законом були внесені зміни до деяких законодавчих актів, зокрема до Закону України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» та Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування».

Отже, проаналізуємо, які нововведення запрацювали з 01.07.2014 р. і як внаслідок цього змінилися соціальні виплати сім'ям з дітьми та чи зараховується страховий стаж за період по догляду за дитиною до трьох років.

Щомісячну допомогу по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку скасовано. Законодавці повністю вилучили розділ IV Закону України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми». Але ті особи, яким призначали таку допомогу до 30.06.2014 р. включно, мають право на її отримання до закінчення строку відпустки для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку.

За новими правилами при народженні дитини всі будуть одержувати однакову суму, яка не буде залежати ні від розміру прожиткового мінімуму для дітей віком до шести років, встановленого на день народження дитини, ні від того, яке за рахунком немовля з'явилося на світ. Батьки отримують допомогу при народженні дитини в сумі 41280 грн. При цьому 10320 грн їм виплатять одразу після народження дитини, а решту – протягом трьох років рівними частинами – по 860 грн на місяць.

Також сталися зміни й щодо розміру допомоги при усиновленні дитини. Так, батьки, які усиновили дитину з 01.07.2014 р., отримуватимуть стільки ж, скільки й батьки, у яких народилося своє немовля. Тобто – 41280 грн (10320 грн одразу, решту по 860 грн протягом 36 місяців).

Хоча й допомогу по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку скасовано, у більшості випадків це не призведе до втрати особою, яка за нею доглядає, статусу застрахованої. З 01.07.2014 р. застрахованими вважатимуть осіб, щодо яких одночасно виконуються такі умови:

– вони доглядають за дитиною до досягнення нею трирічного віку;

– вони отримують допомогу по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку та/або отримують допомогу при народженні дитини.

Отже, страховий стаж особам, які до 01.07.2014 р. вже отримували і продовжуватимуть отримувати допомогу по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, буде зараховуватися за весь період здійснення цих виплат.

А от якщо з 01.07.2014 року у відпустку по догляду за дитиною піде або бабуся, або дідусь, або хтось з родичів дитини, то їм страховий стаж зараховано не буде. Оскільки не будуть виконані всі перелічені вище умови Закону про те, що така особа не отримуватиме допомогу по догляду за дитиною до трьох років – це може бути тільки один з батьків або опікун.

Список використаних джерел

1. Конституція України, прийнята 28.06.1996 р.
2. Закон України «Про запобігання фінансової катастрофи та створення умов для економічного зростання в Україні» від 27.03.2014 р. № 1166-VII.
3. Закон України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» від 21.11.1992 № 2811-XII, із змінами та доповненнями.
4. Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 08.07.2010 № 2464-VI, із змінами та доповненнями.
5. Русакова І. Допомога при народженні дитини: чого очікувати сім'ям з 1 липня 2014 року [Електронний ресурс] / І. Русакова. – Режим доступу: www.pravoonline.org.ua/.../dopomoga-pri-narodzhenni-ditini-chogo-os...
6. Азаров В. Основні напрями реформування державного підприємства / В. Азаров, М. Гурченко // Екон. України. – 1995. – № 2. – С. 59–63.
7. Бабич В.П. Государственное управление финансами в рыночной экономике / В.П. Бабич, И.В. Сало. – К.: Акад. информатики, 1994. – 97 с.
8. Браунинг П. Современные экономические теории / П. Браунинг. – М.: Экономика, 1986. – 160 с.
9. Давидов О. Оптимальна структура джерел фінансування інвестицій на підприємствах / О. Давидов // Екон. України. – 1994. – № 11. – С. 84–87.

Государство уделяет главное внимание поддержке подрастающего поколения – детям и семьям с детьми. С 01.07.2014 года изменились социальные выплаты семьям с детьми вследствие внесенных в Законодательство Украины нововведений.

Ключевые слова: социальные выплаты, семьи с детьми, страховой стаж, отпуск по уходу за ребенком, нововведения.

The state focuses on the support of the younger generation-children and families with children. From 01. 07. 2014 year has changed social commercially families with children due to introduced into the Legislation of Ukraine innovations.

Key words: social benefits, families with children, insurance experience, leave to care for a child, innovations.

Одержано 3.03.2015.